

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี โดยมีวิธีการศึกษาค้นคว้า ดำเนินการโดยลำดับขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2549 จำนวนทั้งสิ้น 5,720 คน

กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียน โดยสุ่มครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2549 จำนวน 360 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 608) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นครูผู้สอน สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างตามระดับชั้น (Stratified Random Sampling) เทียบร้อยละ จำแนกตามเพศ ขนาดโรงเรียน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

เขตพื้นที่การศึกษา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
เขต 1	2,747	172
เขต 2	1,604	100
เขต 3	1,369	88
รวม	5,720	360

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารเป็นแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีในการบริหาร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ รวม 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี จำนวนเป็น 9 ด้าน ได้แก่ งานพัฒนาหลักสูตรงานจัดการเรียนรู้ งานนิเทศการศึกษา งานวัดและประเมินผล งานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา งานพัฒนาแหล่งเรียนรู้ งานพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน งานส่งเสริมประสานงานวิชาการกับชุมชน องค์กรและสถาบันอื่น และงานพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามวัดประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ 4 ประการ คือ ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนาทัศนคติทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ โดยศึกษาแนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามของ ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2536, หน้า 131, 160) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) นำแนวคิด หลักการ และข้อมูลต่างๆที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าทั้งหมดมาสร้างเป็นแบบสอบถาม ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารและประสิทธิผลของสถานศึกษา

การหาคุณภาพเครื่องมือ

การหาคุณภาพของแบบสอบถามในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แยกออกเป็นการหาความเที่ยงตรง และทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ และค่าความเชื่อมั่น

1. ความเที่ยงตรง (Validity) การหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมามีการดำเนินการดังนี้

1.1 ร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขเนื้อหา ตลอดจนสำนวนภาษาให้ถูกต้องสมบูรณ์

1.2 ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาตรวจแก้ไข ด้านภาษา ความชัดเจน ความเหมาะสม และความถูกต้อง เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ ดังรายนามผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งประกอบด้วย

1.2.1 ผศ.ดร.สิทธิพร นิยมศรีสมศักดิ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์

ประจำ ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.2 รศ.ชารี มณีศรี

รองอธิการบดีฝ่ายบริหาร

มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.3 ดร.สุรัตน์ ไชยชมภู

อาจารย์พิเศษ

ภาควิชาบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2.4 ดร.สุเทพ ชิตยวงษ์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาชลบุรี เขต 3

1.2.5 นางนงนุช อุทัยศรี

ศึกษานิเทศก์ 8 สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1

1.3 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยได้ปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้อง ครอบคลุมกับกรอบความคิดในงานวิจัย แก้ไขสำนวนภาษา ในแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 ให้ถูกต้องสมบูรณ์ แล้วนำเสนอประธานและกรรมการควบคุม วิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาปรับปรุงแก้ไข เป็นขั้นตอนสุดท้ายก่อนนำไปทดลองใช้ต่อไป

2. การหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination) และความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัย ได้ดำเนินการ โดยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับครูผู้สอนที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อ โดยหา ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item - Total Correlation) (Wiersma & Jurs, 1990, pp. 139-147) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .30-.87

3. การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่มีค่าอำนาจจำแนกที่ยอมรับได้ มาหาค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Cocfficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202 - 204) ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .99 และหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ปรากฏว่าแบบสอบถามตอนที่ 2 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .99 และแบบสอบถามตอนที่ 3 มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เพื่อขอความร่วมมือในการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม

2. จัดส่งแบบสอบถาม จำนวน 360 ฉบับ ไปยังผู้ครูผู้สอน ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างตาม เขตพื้นที่ต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัย ได้ติดแสตมป์ จ่าหน้าซองถึงผู้วิจัยโดยขอรับรองให้กลุ่มตัวอย่างส่งคืนผู้วิจัยตามกำหนด

3. ในกรณีที่ไม่มีได้รับแบบสอบถามคืนตามเวลาที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจะประสานงาน เพื่อขอรับแบบสอบถามคืนเพื่อให้ได้แบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ใน การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

การจัดกระทำข้อมูล ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนมาแล้วผู้วิจัยจะดำเนินการตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์เท่านั้น ไปวิเคราะห์ พบว่าได้รับคืนจำนวน 360 ฉบับและมีความสมบูรณ์ทั้ง 360 ฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

2. นำแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์มาลงรหัสให้คะแนนตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อและบันทึกข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม SPSS for windows ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามความมุ่งหมาย และการทดสอบสมมติฐานของการศึกษาค้นคว้าต่อไป

เกณฑ์ให้คะแนนแบบสอบถามและการแปลความหมายของคะแนน มีดังนี้

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี ซึ่งประกอบด้วย ข้อคำตอบ จำนวน 63 ข้อ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

5 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารมากที่สุด
4 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารมาก
3 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารปานกลาง
2 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารน้อย
1 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารน้อยที่สุด

ได้กำหนดน้ำหนักคะแนนตามแนวคิดของ บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23 - 24) แล้วแบ่งความหมายของคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารมากที่สุด
3.51-4.50 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารมาก
2.51-3.50 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารปานกลาง
1.51-2.50 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารน้อย
1.00-1.50 หมายถึง	มีพฤติกรรมการบริหารน้อยที่สุด

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบุรี ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แนวคิดของ ลิเคอร์ท์ (Best & Kahn, 1993, pp. 246 - 250) ดังนี้

5 หมายถึง	มีระดับประสิทธิผลมากที่สุด
4 หมายถึง	มีระดับประสิทธิผลมาก
3 หมายถึง	มีระดับประสิทธิผลปานกลาง
2 หมายถึง	มีระดับประสิทธิผลน้อย
1 หมายถึง	มีระดับประสิทธิผลน้อยที่สุด

การแปลความหมายคะแนนผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์สำหรับวัดระดับประสิทธิผลของโรงเรียนโดยใช้คะแนนเฉลี่ยเป็นตัวชี้วัด ซึ่งกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว, 2535, หน้า 23 - 24)

4.51-5.00 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลมากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลมาก

2.51-3.50 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีระดับประสิทธิผลน้อยที่สุด

การแปลความหมายของระดับความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Runyon, 1996, p. 23)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .10-.29 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับน้อย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .30-.49 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ตั้งแต่ .50-1.00 ถือว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับมาก

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows (Statistical Package for the Social Science for Windows) โดยเลือกเฉพาะวิธีวิเคราะห์ข้อมูล ที่สอดคล้องกับสมมติฐาน ดังนี้

1. การทดสอบสมมติฐานที่ 1 “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ ผู้มีการศึกษา มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t-test)
2. การทดสอบสมมติฐานที่ 2 “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษา ในการบริหาร มีความแตกต่างกัน สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One - Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe' Test)
3. การทดสอบสมมติฐานที่ 3 “ประสิทธิผลของสถานศึกษา จำแนกตาม เพศผู้มีการศึกษา มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าที (t) แบบสองกลุ่มอิสระกัน
4. การทดสอบสมมติฐานที่ 4 “ประสิทธิผลของสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา และเขตพื้นที่การศึกษาในการบริหาร มีความแตกต่างกัน” สถิติที่ใช้คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe' test)

5. การทดสอบสมมติฐานที่ 5 “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สถิติที่ใช้คือ วิเคราะห์โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson’s Product Moment Correlation Coefficient)

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University